

Közeledés Mussolini és a kisantant között

Franciaország hajlandó közvetíteni a két államcsoport között. -- Benes március végén Rómába megy. -- Massaryk hosszas és érdekes nyilatkozata a német kérdéstről

Papen is Rómában lesz

Mindig újabb és újabb meglepetések érik az embert. Tegnap még mindenki háborúra gondolt, amikor Gömbös, Dollfuss és Mussolini Rómában tanácskozássra akartak összegyűlni s ma már az újabb fordulat: Franciaország közvetít a kisantant és a tárgyaló felek között. Nem lesz tehát háború! De ugyanakkor megjelenik Rómában Papen is és a francia sajtó tüstént izgatott hangon ír. A bélik hangokat újból fegyvercsörrenés váltja fel s ki tudja a mai csendes béke nem olvad-e bele a holnapi hangos háborúba?

Rómában ismét megindult az élet

Bécsből jelentik: Dollfuss kancellár a most már véglegesen összeállított program szerint március 13-án indul Rómába. Schuler miniszter és az egyes delegációk már elutaztak, hogy a szakkérdéseken már előre tárgyalhassanak és a lehetőség szerint megállapodást is létesítsenek. Dollfuss és Gömbös római tárgyalásainak befejezéséig a Magyarország és Ausztria között folyó kereskedelmi tárgyalások szünetelnek.

Franciaország helyesli Mussolini álláspontját

Páris március 8. Feltűnést keltett, hogy Párisban Chambrun római francia követ egyórás tanácskozást folytatott Barthou külügyminiszterrel. A követ pontos instrukciókat kap, hogy Mussolinivel tárgyaljon az olasz-osztrák-magyar gazdasági egyezményről kapcsolatosan. A Neue Freie Presse párisi tudósítója szerint Franciaország azt szeretné, ha Mussolini és a kisantant között közeledés jönne létre. Franciaország tudomásul veszi a készülő római egyezményt és nem kifogásolja azt. A Quai d'Orsay az a kívánsága, hogy a kisantant-blokk közeledjék az új államblokkhoz.

Franciaország a maga részéről hajlandó lesz közvetíteni a két államcsoport között

olyan irányban, hogy gazdasági érdekeiket egyesítsék és egy blokkban tömörüljenek. A francia külügyminiszteriumban igen élénk tevékenység folyik, a kisantant-követek sűrűn jelennek meg Barthounál.

Páris március 8.

Chambrun a tegnapi nap Párisból visszautazott Rómába. Elutazása előtt újból kihallgatáson jelent meg Barthou külügyminiszter előtt, akitől azt a határozott utasítást kapta, hogy az olasz kormány előtt jelentse be azt, hogy Franciaország nem csak hogy helyesli Mussolini álláspontját az osztrák-magyar kérdésben, de hajlandó teljes támogatására bízósítani Olaszországot e téren. Barthou külügyminiszter egyéb ként ugyancsak tegnap Brüsszelbe utazott a hol szintén a középeurópai kérdésekről tárgyal. Elutazása előtt hosszas tárgyalásokat

folytatott Spanikovic párisi jugoszláv nagykövettel is.

Massaryk a német kérdéstről.

Berlin, március 8.

A külpolitikai helyzettel kapcsolatosan Knickerbocker, a híres amerikai újságíró meginterjúvolta Massaryk köztársasági el-

Papen is Rómába utazik

Rómából jelentik: Óriási feltűnést keltett az a hír, hogy Papen német helyettes kancellár március 14-én a máltai lovagrend tagjai által évente megrendezett vacsorára Rómába érkezik. Papeu római látogatásának időpontja ilyenformán összeesik Dollfuss és Gömbös római tartózkodásával és ebből a tényből nemcsak Rómában, de Eu-

nököt. A köztársasági elnök Knickerbockernek a német kérdéstről nyilatkozott. A németek — mondotta Massaryk, — lelkiük mélyén tanárok, nem tudnak gondolkodás nélkül élni. Most egy új koncepciót emlegetnek tulajdonképpen ez a legrégebbi német koncepció. Emlegetik a német expanzívitást. Vajjon melyik irányban? Lengyelország és Oroszország felé? Anglia. A gyarmatok felé? Vissza akarják szerezni Német-Afrikát. A német problémák mindenesetre komolyak és a legnagyobb érdeklődéssel kell kísélni. Egyelőre nem kell tartanunk attól, hogy háború lesz. A cseh nép demokrata, de a demokrácia nem annyit jelent, hogy elégedetlenkedő elemek felpofozzanak bennünket.

Az Adeveru szerint megszűnik az ostromállapot

Bucuresti március 8

Mint ismeretes, az ostromállapot megszüntetéséről az utóbbi napokban állandóan írt a bucarestii sajtó. Most legutóbb az Adeveru a leghatározottabb formában ismételt megírja, hogy az ostromállapotot

e hónap végéig felfüggesztik. A felfüggesztés indokául az Adeveru azt hozza fel, hogy az államvédelmi törvényt még ebben a hónapban ugyanis megszavazák és ilyenformán nincsen szükség többé az ostromállapokra.

Sándor király ratapintott az igazságra

Belgrád, március 8.

Knickerbocker a világhírű amerikai riporter középeurópai köruton van és jelenleg Belgrádban tartózkodik, ahol Sándor jugoszláv királyt szólaltatta meg. Az újságíró első sorban azt a kérdést tette fel az uralkodónak, hogy lesz-e háború Európában. Sándor király így felelt:

--- A Balkánon nem lesz háború. Évtizedek óta úgy beszéltek a Balkánról, mint Európa tüzfészkeiről, pedig sohasem volt a ma pedig még kevésbé. Az tagadhatatlan, hogy vannak külső izgató befolyások, melyek állandóan igyekeznek nyugtalanságot szítani amelyek ellen állandóan küzdenünk kell és küzdeni is fogunk.

Arra a kérdésre, hogy fennáll-e Euro-

pában a preventív háború lehetősége, Sándor király ezeket mondotta:

— Egy ilyen háború végzetes lenne. Az európai jövő fenyegető jelei készen találják Jugoszlávia önvédelmét. A lefegyverzés kérdésében a végleges döntés joga a nagyhatalmakat illeti. Semmiestre sem helyes azonban, hogy bizonyos államférfiak állandóan azzal kísérletezzenek, hogy más államok közt a közvetítő szerepét játsszák. Az államok közti megegyezés egyedüli lehetősége a közvetlen, közvetítő nélküli eszmecsere. Az ilyen közvetítések csak látszólag szolgálják a kérdéses államok érdekeit, valójában azonban a közvetítő a maga előnyét keresi.

Gyermektragédia Con- stanta mellett

Constanta, március 8.

Nuntasi községben súlyos gyermektra-
gédia játszódott le. Lazar Stanciu 10 éves
gyermek apja vadászfegyverét babrálgatta,
és a puskát ráfogta 14 éves unokahugára.
Staicu Máriára.

A fegyver elsült és a golyó a kisleány
fejébe fúródott. Haldokolva szállították be
a kórházba. A kiskori bűnözőt a csend-
őrség őrizetbe vette.

Öt évre ítélték egy keres- kedősegédet kémkedés miatt

Chisinau, március 8

A hadbírósg tegnap tárgyalta Anato-
lie Marcu kereskedő segéd bűnperét. Mar-
ciut a Szovjet javára való kémkedéssel vá-
dolták és a hadbírósg rövid tárgyalás után
5 évi börtönbüntetésre és politikai jogainak
10 évi felfüggesztésére ítélte.

Tiltakozik a francia ve- zérkar a Németország- nak adandó engedmé- nyek ellen

Páris, március 8

A legfelsőbb francia haditanácsot teg-
nap ülésre hívták össze amelyen Pétain tá-
bornokh adügyminiszter bemutatta azt a
jegyzéket, melyet az angol és olasz javas-
latra szándékszik válaszul adni a francia
kormány. A válasz szerint a legfelsőbb hadi-
tanács határozottan ellenez minden Német-
országnak adandó engedményt és részlete-
sen meg okolt véleményét terjeszt a kor-
mány elé.

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea,
Promenad Eminescu 16.

Az osztrák társadalom- biztosító intézmény reformja

Bécs, március 8.

Tegnap váltak ismeretessé az osztrák
társadalombiztosítás reformjának alapelvei.
A reform szerint a munkaadók ezentúl nem
járulnak hozzá alkalmazottaik biztosításá-
hoz, ezzel szemben felemlik a forgalmi
adót és az így elért adóelőlegetből fedezik
a társadalombiztosítási illetékeket. A mun-
kások járulékait a munkabérből vonják le a
bérlistákra alkalmazott bélyegek alakjában.

Ügyvédek figyelmébe

1 doboz carbon papír 50 lei

Mindenféle nyomtatványok

határidő napló,

fogalmi, famentes és gépiró papirok stb.
a legolcsóbb árban

Pásztor Ede

papír és írószertárházában Oradea,
Piața Mihai Viteazul 4.

Fejfájást és az idegfájdalmak minden
nemét sikeresen szüntetik meg az ismert
és több mint 6000 orvos által írásban is di-
cserített Togal-tablettákkal. De rheumás és
csúszos bántalmaknál is nagyszerűen bevált
a Togal. A Togalnak nem volna szabad egy
házban sem hiányoznia. Minden gyógyszertár-
ban kapható.

Az idők változnak

Belgium szakít Franciaországgal?

A belga miniszterelnök kijelentette, hogy Német-
ország fegyverkezésébe bele kell törődni

London, március 8.

Az angol lapok élénken foglalkoznak a
belga miniszterelnök kedden, a parlament-
ben tett nyilatkozatával. Londonban öröm-
mel üdvözlötték a belga kormányfő nyilat-
zatát és különösen azt a bátorságot, amely-
lyel kimondta, hogy Németország fegyver-
kezésébe bele kell törődni. A Daily Tele-
graph szerint hasonló nyilatkozatok kijelen-
tése lenne kívánatos a többi államok részé-
ről is. A "Times" szerint a belga miniszter-

elnök kijelentése nyílt szakítást jelent Bel-
gium és Franciaország között. A lap szerint
a francia közvélemény annál is inkább meg-
ültközött ezen a kijelentésen, mert a belga
és francia együttműködést természetesnek
tartották.

Lipót belga király tegnap beszédet mon-
dott a brüsszeli rádióban és köszönetét fe-
jezte ki a belga nép előtt azért a mélységes
részvételért, amelyet atyja halála alkalmával
tanusított.

40 év óta nélkülözhetetlen a Floreal hajregenerator

Csaláthatatlan szer ez a régi bevált hajváz. Nem festőszer. Biológiai folyamat adia
vissza az egészséges és természetes hajszint. — 1 üveg ára 60 lei. — Kapható
drogueriákban és parfümeriákban.

Romániai vezérképviselő: Drogueria „Centrala” Oradea Telefon 6-56

SPORT

Kétszázezer lejt kap a jugoszláv válogatott

Bucuresti március 8.

Sok gondot okoz a szövetség pénzügyi
vezetőinek a május 6-iki jugoszláv meccs.
A megállapodás szerint ugyanis a román
szövetség 7000 svájci frankot kell hogy
fizessen a jugoszlávoknak ami 200 ezer le-
jen felüli összegnek felel meg. Habár bi-
zonyosra veszik hogy kedvező idő esetén új
nézőrekord születik az ONEF stadionban a
felmerülő más és szintén jelentős kiadások
miatt, nem igen számolnak haszonnal. A

kockázatot aránytalanul nagyra tartják a
várható jövedelemmel szemben. Utólag már
nagyon sajnálják, hogy belementek ebbe a
megállapodásba, melyet azon az alapon fo-
gadtak el, hogy Svájc is ennyit kapott Ju-
goszláviától a belgrádi meccsért, holott Ro-
mánia annak idején a svájciakkal szemben
is tudott magának kedvezőbb feltételeket ei-
érni. Arra azonban még csak gondolni sem
mernek, hogy esni is fog és Jugoszlávia ro-
vást vesz multkorai vereségéért.

Meglepetésmentesen folyt le a cseh liga negyedik fordulója

Prága, március 8.

Vasárnap bonyolították le a cseh profi-
ligában a negyedik bajnoki forduló, amely
nem hozott meglepetést. A Slavia részére a
Bohemians nem képezett akadályt, a Sparta
pedig nagyarányú győzelemmel hengerelte
le a Cechie Karlint. A Zidenice csapatában
játszott a volt Ripensia játékos, Raffinszky
aki nemcsak csapatának, hanem a mezőny-
nek is legjobb embere volt. A vasárnapi
mérkőzések eredményei Slavia—Bohemians

2:0 (1:0). Sparta—Cechie Karlin 7:2 (2:1).
Zidenice—Victoria Pilsen 3:2 (0:2) Sk
Kladno—SK Nachod 2:0.

A csapatok állás 13—13 játék után a
vasárnapi negyedik fordulóval a következő:
1. Slavia 21 ponttal. 2. Sparta 19 pont-
tal. 3. Kladno 16 ponttal, Teplitz 12, Bohe-
mians 12 Cechie Karlin 11, Viktoria Pilsen
10, Viktoria Zizkov 10, Nachod 10, Zidenice
pedig 9 ponttal.

Vasárnap Törekvés—Crisana

A vasárnapi találkozónak revans jelle-
ge van. Mindkét csapat legjobb összeállítás-
ban játszik. A Crisanában szerepel Barátky
Gyula, míg a Törekvésben elfoglalja helyét
Farkas II. és Boksa is. A mérkőzést a Ca-
rol pályán tartják meg.

JÉGHOKKI

Fegyelmi elé állítottak egy cseh jég-
hokki válogatottat mert feleségét magával
vitte Milánóba. Érdekes ügy miatt indított
fegyelmi eljárást a cseh jég-hokki szövetség
egyik legjobb játékosa Dorasil ellen. A vád
ellene az, hogy feleségét a szövetség kifeje-
zett tiltakozása dacára is magával vitte Mi-
lánóba. Ezért valószínűleg többet nem sze-
repeztetik a válogatott csapatban, ami kü-

lönben Dorasilra nézve nem jelent nagy
vesztést, mivel ő is úgy nyilat-
kozott, hogy nem akar többet válogatott-
ban játszani.

KORCSOLYA

Norvégia gyorskorcsolyázói legyőzték
Finnországot. A norvégiai Frondhjemben a
mult vasárnap tartották meg a norvég-
finn gyorskorcsolyázó válogatottak mérkő-
zését amelyet 110.5—119.5 pontarányban a
norvégok nyertek meg. Egyénileg mind a
négy távon a norvég versenyzők győztek.
500 méteren Petersen 45 mp. 1500 méteren
Haraldsen 2 p 22.5 mp 3000 és 5000 méte-
ren pedig Ballangrud 3 p 07.8 mp. illetve 8
p 30.4 mp alatt.

Országuti hidat sodort el az áradó Szamos

Dej, március 3

A tavaszi olvadások a Szamos vizét is hatalmasan megduzzasztották. Az ar első darta tegnap az ileanda-jiboui országuti hid középső részét. A hid rombolás következtében 60 Someş-megyei község, valamint Salaj megyének egy része teljesen el van vágva a külvilágtól. A Jibou felé vezető vasúti hid egyelőre még épen van ugyan, de fegyveres katonák őrzik és azon — a jegzajlásra való tekintettel — még gyalogos embert sem engednek át. A vasúti hid összeomlása is minden pillanatban bekövetkezhetik.

Allatias kegyetlenségű rablógyilkosságért tízévi börtön

Targu-Mures, március 8.

Mult év augusztusában szörnyű rablógyilkosság történt Rapa de Sus község határában az országuton. Az áldozat szörnyen összeroncsolt fejjel feküdt az országút árkában, ahonnan a csendőrszolgát vitte be a község kórházába. A kórházban a szerencsétlen anélkül hogy magához tért volna meghalt. A vizsgálatnak sikerült megállapítani, hogy Goldstein Bernát 70 éves baromfikereskedő az áldozat, míg a gyilkosság gyanúja először Serban György erdőkerülőre esett.

A gyilkosság ügyét ez év januárjában tárgyalta először a törvényszék Dimitriu — Cardei tanácsa és akkor súlyos terhelő bizonyítékok merültek fel Jánoska György 30 éves sarhegyi cigánylegény ellen akit a gyilkosság napján a csendőrszolgán előállítottak. A cigányon vértől ázott ing volt, mentségére azt hozta fel, hogy gyakran lepi meg orrvérzés és ezért már kórházban is volt. A tegnapit argyalásra meg volt idézve Serban is. A tanuvallomásból, valamint a kihallgatott több gazdálkodó vallomásából a törvényszék beigazolta, hogy a cigány a gyilkos és ezért Jánoska Györgyöt 10 évi börtönbüntetéssel sújtotta.

A súlyos ítélet ellen Jánoska a táblához felebbezett, míg az ügyész belenyugodott az ítéletbe.

Amikor a csendőr borbély akar lenni...

Sft.-Gheorghe március 9.

A treiscaune megyei Alungeni községben tegnapelőtt este 7 és 8 óra között a közséi szolga lakásán beszélgettek Pinti János és Mike Ferenc amikor a szolgálatban levő csendőrkáplár szó nélkül nekiesett a legénynek és egy magával hozott olloval mind a két legénynek lenyírta a haját. Ezalatt a másik csendőr fegyverrel őrt állt. Amint később kiderült a csendőrök részegek voltak. A legények szülei a "tréfás" csendőrök ellen megtették a st. gheorgheni parancsnok ságnál a feljelentést.

RADIOMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 14.15: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 21.15: Graul Hilda és Soarec Miron játéka két zongorán.

Budapest: 11: Felolvasás. 13: Rendőrszolgák. 14.30: H Csighy Ella énekel Garay György hegedűn. 17: Meseóra. 18: Cserkészirándulás. 19.30: Kőszeghy Teréz énekel. 11.10: Kis színpad. 20.50: Bertha István szalonzenekara. 23.30: Gramofon

Dr Dénes Sándor megmérgezte magát

Oradea, március 8

Megdöbbenő tragédiával fejeződött be ma egy szépen indult élet. dr Dénes Sándor volt ügyvéd és gyárigazgató ma délben a pályaudvar szomszédságában levő villájában megmérgezte magát s mire észrevették, meghalt.

A tragikus végű ember fia volt Deutsch

K. I. országos hírvéves és porcellán kereskedőnek, aki nagy vagyont örökölt. A nagy szerencsétlen vállalkozásokban elcsúszott. Pár évvel ezelőtt bátyja: Dénes Ödön lett öngyilkos. Dénes Sándor kétszer nősült és az utóbbi években anyagi és lelki megrázkódtatások felőrölték az idegét. Ezek keltették a halálba 52 éves korában.

Egyhónapra ítélték, mert megölte a fiát

Ezelelt 2 évvel 1932 június 22-én Popa Floare 21 éves sudrici leány a délutáni órákban felment lakásuk padlására, ahol egy fiugyermeket szült.

Szülei, akik már korábban minden közösséget megtagadtak vele nem is törődtek azzal hogy leányuk mit csinál a padláson de két sógornője, Pop Anna és Popsui Floare a nagy jajgatásra felmentek hozzá és akkor látták, hogy mi történt.

Nagyon megijedtek és még fokozódott megdöbbenésük, amikor a fiatal anya rájuk szólt.

— Tapossátok agyon ezt a fattyut.

A sógornők azonban nem teljesítették a kérést hanem lerohantak.

Este felé a leány anyja is meggondolta

magát és felment a padlásra. Akkorára az újszülött már nem élt.

Az öregasszony roppant megijedt és sirni kezdett.

— Ne sirjon anyám — mondta a leány — hanem inkább segítsen rajtam. Dobja a vízbe a gyermeket.

Az öregasszony erre szótlanul egy ködmönbe burkolta az újszülött holttestét és eldobta a mezőn.

Másnap Popa Floare jelentkezett a csendőrszolgán, ahol bejelentette az esetet, de tagadta, hogy a gyermeket ő ölte volna meg. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és Popa Floaret egy hónapi fogházra ítélt. Az elítélt megnyugodott az ítéletben.

Benes mondja:

Ha egy Habsburg holnap reggel visszakerül a trónra holnap este már nem lesznek a kisantant követei Bécsben

A római találkozó felé fordul a középeurópai államok figyelmé

Praga, március 9.

„A 5Petit Parisien“ Prágába küldött tudósítója beszélgetést folytatott Benes cseh külügyminiszterrel, aki elsősorban kifejtette, hogy a Habsburg-restauráció kérdésében egyetért Dollfuss kancellár és Fey alkancellár nyilatkozatával, miszerint a kérdés nemzetközi jellegű és egyáltalában nem időszéri.

— Eppen ezért — folytatta Benes — a Habsburg-restauráció kérdése nem is foglalkoztat. Minthogy azonban Ön felvetette a kérdést, ime itt a végérvényes és visszavonhatatlan válaszom:

Tegyük fel, hogy holnap puccs, vagy más eszközök segítségével bekövetkezik a lehetséges és megtörténne a Habsburg-restauráció. Nos, ekkor Cseh szlovákia már visszahívna bécsi követét és ugyanezt tenné Románia és Jugoszlávia is.

A kisantant minden eszközzel küzd a Habsburg-restauráció ellen. Minden más megoldás szívesebben fogadunk, mint ezt. Nem érzelmek diktálják ezen állástoglalásunkat, hanem a tények. A Habsburgoknak határozott jelentőségük van és ezen jelentőség alól egyetlen Habsburg sem vonhatja ki magát, nem másíthatja meg a Habsburgok sorsát. Semmiféle eskü, ígérlet, vagy fogadalom nem állhatná útját annak, hogy a Habsburg restauráció ne jelentse újabb végtelen cselszövények és intrikák megindítását, az arisztokrácia megerősödését, a Habsburg-

restauráció Horvátországban veszélyeztetné a jugoszláv egységet, Tirolban az olasz egységet és a katolikus eszme összeolvadhatna a Habsburg-kultusszal.

Benes ezután a római tárgyalásokra tért át és barátságos szellemben beszélt a dunai államok között megindult gazdasági kapcsolatokról.

— Igazságos és könnyű volna széles körű együttműködést találni a dunai államok között, de a nagyhatalmak nem követelik azt az utat, hogy a saját érdekeiket nézzék és két szembenálló nagyhatalom közül az egyik egy kishatalmat használjon fel arra, hogy a maga javára billentse az egyensúlyt, mert ebben az esetben a kisantant is működésbe lépne. Egyébként a dunai államok csak nyerhetnek a közvetlen tárgyalásokkal.

Prága, március 9.

Cseh kormánykörök újlag cáfolják azt a hírt, mintha Benes Rómába készülne. Ezt a hírt — valószínűleg prágai sugalmazásra főleg bécsi lapok kolportálják. Cseh kormánykörök azonban megállapítják, hogy „Róma felől jobb szelek fujdogálnak“.

Cseh ellenzéki körök éles támadásra készülnek Benes külügyminiszter ellen. Az egyik prágai lap megállapítja hogy Prága kezdi elveszíteni befolyását, de szívesebben veszi, hogy Róma vegye át ezt a szerepet mint Bécs vagy Berlin.

Bécs március 9.

Dollfuss kancellár a jövő héten kedden indul Rómába.

Titokzatos módon meghalt Budapes'ten Ruszinszkó volt kormányzója

Budapest, március 9.
Titokzatos körülmények között halt ma meg Budapesten Kutkafalvi Miklós, Ruszinszkó volt kormányzója. A lugoji születésű Kutkafalvi Miklós Nyirbátorból utazott fel Budapestre, ahol Hegedüs Sándor-uccai

lakásán szállt meg. Itt hirtelen rosszul lett, mentőket hívtak, de mielőtt még az orvosok közbeléphettek volna, meghalt. A rejtélyes halál ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

Szétzuzott a lezuhanat szikla egy kórházat Tizenhat ember meghalt, öt megsebesült

Madrid, március 8.
A fővároshoz közel fekvő Viallos falucs kában borzalmas szerencsétlenség történt. A falu egy hatalmas sziklás hegy tövében fekszik és mindenfelől szikla óriások díszítették a falu szegélyét.

Az elmúlt napokban aztán könnyebb földrengés volt Viallos környékén s a földrengés idézte elő a rettenetes szerencsétlenséget.

A földlökések következtében ugyanis egy hatalmas szikla kolosszus megmozdult és rázuhant a falu szélén levő kórházra, amelyben gyengélkedő betegeket ápoltak.

A szikla a szó szoros értelmében szétlapította a kórház épületet ahol a kórház személyzetén kívül 12 beteg tar

tózkodott. Tizenhatan meghaltak, ötön pedig életveszélyes sérüléseket szenvedtek.

Enyhül a távolkeleti háborús veszedelem

Tokió, március 9.
Megbízható forrásból szerzett értesülések szerint a mandzsu kormány megállapodott a Szovjettel a kelet-kinai vasút átvételére. Ezt a vasutvonalat tudvaleg az oroszok építették és tartották fenn mert a kelet-sibériai Vladivosztozk felé több napal megrövidíti a vasuti közlekedést. A japánok térfoglalása után a mandzsu kormány

vette át a rendelkezést a vasut felett. Egyre másra vették őrizetbe a vasut orosz alkalmazottjait. Végül a mandzsu kormány minden ellenszolgáltatás nélkül a maga számára akarta átvenni az oroszok vasutvonalát. A megegyezéssel természetesen megszűnnek az ellentétek és enyhül a távolkeleti háborús veszedelem.

Csehszlovákia után

Jugoszlávia is devalválja a valutáját?

Fuzionálnak a bécsi nagybankok. -- Aranyvásárlás Európában

Oradea, március 9.
Európában ma valósággal dúl az aranyvásárlási és teaurálási láz. Hírek szerint a francia bankokból az utóbbi időben mintegy tíz milliárd francia frankot vontak ki a magánosok, javarészt aranyban és ott hon helyezték el. A franciaországi pénzt követik mindazokban az államokban, ahol ma még az aranystandard állapota fennáll. Lehetséges, hogy az amerikai aranyvásárlás után a magánosok pénze ismét visszatér majd a bankokhoz, de az új tendenciát ebben a pillanatban senki sem tudja pontosan kiszámítani vagy megjósolni.

Igen érdekes jelenség, hogy Ausztriában sem a bankokat, sem a schillinget semmiféle mértékben nem rendítették meg az ausztriai zavaros események. Ma egyébként már nyílt titokként emlegetik néhány nagybank fuzióját, ami kormányintencióra történne.

Igen nagy érdeklődés nyilvánul meg ezidőszerte a jugoszláv kormány közeljövőbeni elhatározásával szemben. Arról van ugyanis szó, hogy

a jugoszláv kormány követi Csehszlovákia példáját s szintén 20 százalékkal igyekszik devalválni valutáját.

A kormány ebbeli állásfoglalása miatt

sülésünk szerint lemondott a jugoszláv jegybank egész vezetősége. A kormány itt azzal okolja meg a devalválást hogy mezőgazdasági adósságait a devalvált dinárral sokkal könnyebben tudná megfizetni.

Meghalt dr Falussy Árpád carei-i földbirtokos, volt főispán

Carei, március 9.
Egy budapesti szanatóriumban meghalt Falussy Árpád földbirtokos, Satu-Mare egykori főispánja. Falussy három évig volt főispán s lelkiismeretes munkájával, megértő magatartásával sok rokonszenvet keltett. 1865-ben született Careiben ahol apja rendőrfőkapitány volt. A háború után visszavonult falusi birtokára, de a magyarság mozgalmában sok áldozatkészséggel vett részt. Vezető szerepet nem vállalt mert — mint mondotta — csak közkatonája akar lenni a magyar ügynek. Halála meggyeszerzte nagy részvétet keltett.

Időjárás

Csendes, száraz idő, északon valamivel felhősebb a hőmérséklet nem változik lényegesen.

KI A GYILKOS?

Detektiv-regény

60

— Eszembe se jut! — hangzott a méltatlankodó felelet.

— Rendben van — bólintott Andy. Akkor menjen föl a létrán és nézzen be az ablakon. De legyen óvatos, na kedves az élete!

Mr. Crispnek már sok bogaras, furesa szállóvendége volt, de Andyhoz hasonló még egy sem akadt. De a riporter komoly-sága imponált neki.

— Nos, mi van odafönt a szobában? — kérdezte nyugtalankodva.

— Az éjjeli szel enyen az ágy mellett van a jegyzőkönyvem, amelyre sürgősen szükségem van. És szeretnék fölvenni más-sik ruhát. Mivel maga nem akarja kölcsön adni a puskáját, az ajtóm pedig beülről be van zárva: arra kell kérnem, hogy ön men-jen előre a létrán. De ismét figyelmeztetem hogy legyen óvatos!

Mr. Crisp nekifohászzkodott és elindult a létrán föfelé. Fölérve az ablakig, óvato-san bekukucskált s látta, hogy az ajtó előtt a szoba tulsó sarkában, mintha rétes, sötét színű rétes heverne és karvas agságban föl nyulik belőle va ami nyakforma, amely jobb-ra-balra hajladozik és a nyak felső végén furesa, hosszukás, dagadt pofájú fej hum-bálózik és Mr. Crisp is hallotta azt a zúgó süvítést, ami Andy szívében jéggé fagyasz-totta a vért.

Minden ereje elhagyta a fogadóst, aki úgy siklott le a létrán a földre mint a csúsz-tatóra lökött liszteszsák. Az ajkai reszket-tek amint rémüllettől forgó szemeit a ri-porterre meresztette.

— Nos, köszönadja-e már a puskáját! — mondta Andy komolyan.

A fogadós támoilogva ment be a ház-ba és néhány perc múlva Andy kezébe adta a kétsövű puskát. A riporter lassan föl-ment a létrán és két lövéssel szerte lötte a szörnyeteg fejét. Aztán bemászott a szobá-ba és kinyitotta a bezárt ajtót. Mikor a fo-gadós benyitott hozzá, Andy már csomagolt.

— Ilyen fajta ügyöt még sohasem lát-tam a mi vidékünkön — vélte a fogadós. — Nem tetszik tudni a nevét?

— A nevét? — fordította hátra a fejét Andy és eszébe jutott a maláj kés: amely átszakította a festővásznat. — Hát ez a második szám. Lesz oly kedves és őszel-litja a számlámat? — folytatta — Mert crá-ga, gyönyörű nyugodalmas hely ez a Car-bury tudja, de hát a klímája árt az egész ségemnek.

És lelki szemei előtt megjelent a "Daily Budget" rendkívüli külön kiadása, kapitális betűkkel a lap homlokzatán:

Csörgőkigyóval elkövetett borzalmas gyilkosság Carburyban!

Önkénytelenül megorzadt. A Green Park Manor titokzatos ördöge másodsor-ört az életére: és oly pokoli fufanggal ki-vette el mindkét merényletet, hogy Andy-nak nem volt tárgyi bizonyítéka senki el-len. Csak gyaníthatta — de bizonyítani nem tudta volna, hogy a maláj hajította rá a kést, amint józan ész szerint az is nyilván-való, hogy ugyanaz a kéz dobta be hálósza-dájába a csörgőkigyót is. De a gyanu sem-mit sem nyomott a latban az esetütsé-álott.

XVIII. FEJEZET

A reggelit már Carburytól öt mérföld-nyire, Ashford legkényelmesebb hoteljében tálalták Andynak, aki vigan pofékelve gyál-kéripapájából, megint a rejtélyes Morse-je-lek megfejtéséhez fogott.

(Folyt. köv.)

Hogyan születik az irredentavád?

A névnapi mulatság után házkutatás. — A hadbíróóság felmentette a megvádolt valkáni gazdát. — Irredenta vádból huszezer lej és pénzbírság — tiltott fegyvertartás miatt

Timisoara, március 8.

A hadbíróóság tegnap Apostolescu ezredes elnöklete alatt több érdekes ügyet tárgyalta.

Dorogi Gáspár módos valkáni gazdát, kódó állott vádlottként a hadbíróóság előtt. A vádat Philipp dr. kapitány képviselte, amíg a vádlottat Ramneantiu Caius dr. ügyvéd védte.

A vádirat szerint Dorogi tavaly februárban megakadályozta Vicu Marin óbélai őrs parancsokat abban, hogy házkutatást foganatosítson lakásában. Az őrsparancsok végül is erőszakkal hatolt be a házba és a kályhában kétszövi Winchester vadászfegyvert talált, amelyben egy-egy golyó volt.

Elsőnek Dorogit hallgatták ki, aki előadta, hogy abban az időben beteg volt. Mikor az őrmester bejött az udvarra, felkelt ágyából és elébe ment. Egy percre sem elenkezett, sőt egyenesen felhívta az őrmestert, tartson maga házkutatást. Beismerte, hogy nagyot hibázott, amikor fegyvert tartott a határvonában, de fegyvertartási engedélyért beadott kérvénye akkor elintézés alatt állott. Mint szőlősgazdának és baromfitenyésztőnek állandóan szüksége volt egy vadászfegyverre, hogy gazdaságát a rablómadarak elől védelmezze. Szerinte az egész Enea valkáni gazda feljelentése következtében indult meg. Három nappal a házkutatás előtt egy névnapi mulatságon Enea részeg fővel megsértette őt, mire ő kikérte ezt magának. Komája meg akarta torolni a sértést, de ő erre azt mondta: "Hadd csak minden bolondság három napig tart..." Eből azután vádat kovácsoltak ellene. Kéri a hatóság elleni erőszak vádját alól felmentését, míg az engedély nélküli fegyvertartást illetőleg a hadbíróóságot engedékenységre kéri.

Egy "összeesküvés"

A következőnek kihallgatott Vicu Marin törzsőrmester elmondja, hogy nem volt parancsa a házkutatás foganatosítására, de egyik besugójától úgy értesült, hogy a vádlott "egy veszélyes irredenta összeesküvés feje".

Ramneantiu védő: Beszél ön magyarul őrmester ur?

A tanu: Nem.

Ramneantiu dr.: Hogyan lehetséges az, hogy ön csak egy egyszerű besugásra ilyen rettenetes vádat kovácsoljon egy békés gazda ellen. Irredentának ismerte ön a vádlottat?

A tanu: Féligmeddig. Amikor behatoltam háza udvarára, akkor hevesen gesztikulálva mondott nekem valamit...

Ramneantiu dr.: Ki tartózkodott még az udvaron abban az időben?

A tanu: Dorogi neje.

Ramneantiu dr.: Kihallgatta ön Dorogi nejét arra vonatkozólag, hogy mit mondott a férje?

A tanu: Nem!

Ramneantiu dr.: Az önt kísérő csendőr megértette azt, amit Dorogi önnök mondott?

A tanu: Nem!

"Beszélünk mi még másképpen is"

Németh János valkáni gazda előadta, hogy Enea és Dorogi az ő nevenapján, házában összeveszttek. Enea vaskos gorombaságot vádolt az öreg Dorogi fejéhez, mire az kikérte magának, hogy a sokkal fiatalabb

Enea ilyeneket mondjon neki. Enea erre felállt és kijelentette, hogy "Beszélünk mi még másképpen is!" Másnap megtörtént a házkutatás. Az az irredenta összeesküvés és nagygyűlés amiről az őrmester beszélt tulajdonképpen a névnapi lakomája volt.

Széles Kalmán tanu megerősítette Németh és Dorogi vallását. Enea tanu nem jelent meg a tárgyaláson.

Phillip dr. ügyész kérte, hogy Dorogit a határvonában titokban tartott fegyvertartás miatt szabadságvesztéssel a hatósági közeggel szemben tanusított ellenszegülés miatt szintén szabadságvesztéssel valamint pénzbírsággal és a perköltések viselésével büntessék meg.

Ramneantiu Caius dr. védő kifejtette, hogy a határvonában a csendőrök mindenhatók ugyan, viszont felelőtlenül vádat kovácsolni mégsem lehet. A gazda tényleg vétkes abban, hogy fegyvert rejtgetett, ezért méltányos is, hogy pénzbírsággal lakoljon, de egyetlen tanu, egyetlen bizonyíték sincs arra vonatkozólag, hogy az őrmestert megátoltta volna a házkutatás foganatosításában, vagy erőszakoskodott volna vele. Kéri védeni felmentését.

A hadbíróóság hosszas tanácskozás után elfogadta a védő érvelését és a vádlottat a határvonában való tiltott fegyvertartás címén 20.000 lej pénzbüntetésre ítélte, ellenben felmentette a hatóság elleni erőszak vádját alól.

hatásos gyógyszer
Rheuma | Ulcér | Gyomorszáj | Ideg- és izmlajás
Köszvény | Spangolnátha | Hűléses megbetegedések
Togal oldja a húgysavat, azonnal hat és a baktériumokat gyökerében támadja meg! Bármely hangzatosan is dicsérnek más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-nél több írásbeli orvosi véleményt felmutatni. **Togal semmivel sem pótolható!** Egy kísérlet Ön is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Német nácik egyenruhában vonultak be egy holland városkába

A holland kormány tiltakozik a határsértés miatt

Amszterdam március 8.

Tegnap este egy több száz főből álló egyenruhás rohamcsapat átlépte a német-holland határt és a határ közelében fekvő Göttinger városkába mentek, ahol a holland nemzeti szocialisták tartottak gyűlést Kruidt őrnagy elnöklete alatt. A német nácik a Horst Wessel éneklése közben vonultak be a városba és általános feltűnést keltettek. A holland kormány erőteljes hangú jegyzéket nyújtott át Berlinben a határsértés miatt.

Sülyed Doftana környékén a föld

Bucuresti március 8.

A doftanai talajszülyedés a lakosság körében iktóztos pánikot okozott. Miután a környéken rengeteg sóbánya volt, attól tartanak, hogy a talajszülyedések sok helyen megismétlődhetnek. A Galatz-Suranesti vonalon a vasúti forgalom teljesen megszűnt a talajszülyedés következtében. Sura-

nesti községben igen erős volt a talajszülyedés és a templom, valamint több ház is összeomlott. A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket, hogy azokat elhelyezhessék, akiknek a háza a földcsuszamlás következtében összeomlott. A kár igen jelentékeny.

Nem fuzionál az angol munkáspárt a kommunistákkal

London, március 8.

Anglia munkásai körében nagy érdeklődéssel várják a Labour Party és a kommunista párt fúziós tárgyalásait.

A kommunisták néhány héttel ezelőtt egység front ajánlatot tettek a nagymultu angol munkáspártnak, de Henderson a párt elnöke mind a legutóbbi választmányi gyűlésig halogatta a választ.

Most aztán lezajlott a párt végrehajtó bizottságának ülése, ahol a kommunista egység front ajánlatát

szótöbbséggel elutasították. Az elutasítással kapcsolatban Henderson ad

varias hangú levelet írt az angol kommunista párt főtitkárnak, melyben kifejtette, hogy az egység frontot hatástalannak tartja a munkásság érdekeinek szempontjából.

FILMPALACE

Péntek, szombat, vasárnap

Dzsingisz-kán kardja

Főszerepben Boris Karloff, Lewis Stone, Myrna Loy, Jean Hersholt.

Gyűlnek ismét a lapfejek

Előbb szórványosak most már nagy tömegben érkeznek kiadóhivatalunkba a lapfejek, melyek a most lejárt 100 nyereményes ajándéktombolában vesznek részt. Nemcsak helybeli olvasótáborunk, de vidéki közönségünk is érdeklődéssel kíséri a legújabb tombola eldöntését. Kérjük bizomá-

nyosainkat, hogy sürgősen küldjék a lapfejes csomagokat, mert szeretnők e hét végén eldönteni a 100 ajándéknyeremény sorsát.

A most indult márciusi tombola főnyereménye egy vég vászon lesz, amit örömmel fogadnak olvasóink.

Veszedeles csekkhamisító bandát lepleztek le a fővárosban

Külföldön helyezték el a hamis csekket. -- Előkelő neveket is belekeverték a hamisítási ügybe

Bucuresti március 8.
A fővárosi rendőrség büntügyi osztálya kitartó és fáradságos nyomozás után nagy szabású csekkhamisító banda nyomára jutott. A bünszövetkezet vezetője egy állás nélküli nyomdász volt, aki technikai úton az összes nagy bankok csekk-könyvét hamisította. A banda volt annyira óvatos, hogy a hamis csekket jobbra külföldön helyezte el, de a csekket végül is visszakérülték a bankjaikhoz és így csahamar kiderült, hogy

nagy mennyiségű hamis csekk van forgalomban.

A rendőrség fokozott éberséggel figyelte a tőzsdei és pénzügyi ügynökök manipulációit és így sikerült a veszedeles bűnözőket leleplezni.

A leleplezés híre nagy izgalmat keltett pénzügyi körökben, mert egyes hírek szerint sok előkelő pénzember is bele van keverve az ügybe.

Sulyos zavargások egy franciaországi városban

Feldúlták a pap lakását az elégedetlen választók

Páris, március 8.
A L'Intransigent jelentése szerint Nantes közelében, Gueron városkában sulyos zavargások játszódtak le. A városkában a napokban tartották meg a községi választásokat, melyen a város papja a munkások ellen agitált.

A választás kedvezőtlenül ütött ki a

munkásokra nevezve, mire a felizgatott emberek megrohanták a pap lakását, feldúlták a lakószobákat és teljesen megsemmisítették a berendezést.

A helyszínrre kiérkező rendőröket kőzáporral fogadták a zavargók, s az ezt követő verekezésbe négy ember megsebesült.

Borzalmas szerencsetlenség egy petróleumtelepen

Két ember szörnyethalt, hét munkás életveszélyesen megsebesült

Targoviste, március 8.
A Steaua Romana Rasvad nevű petróleum telepen halálos munkás szerencsetlenség történt. Nicolae Goarcea fűtő vizet akart tölteni az egyik kazánba, amikor a kazán felrobban, a robbanás következtében Grigore Onea és Jon Rosu munkások azonnal meghaltak.

míg a fűtő és hat társa életveszélyes sérüléseket szenvedett.

A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a szerencsetlenségért kizárólag a társaság felelős, mert egyáltalában nem gondoskodtak megfelelő barakokról és így négyven munkás kénytelen volt a fűtőházban a kazán közvetlen közelében aludni.

Harminchét késszurással öltek meg egy kereskedőt

Négy ember borzalmas bosszuja a kedvezőtlen tanuvallomás miatt

Dorohoi március 8.
A város határában tegnap reggel egy vérbefagyott emberre bukkantak. Az agyba fűtő vert embert azonnal a kórházba szállították, hol az orvosok operációt hajtottak végre. Operáció közben megállapították, hogy az ismeretlen testén 32 késszurás van. A jól sikerült operáció után a beteg

valamennyire magához tért és elmondta, hogy Moisa Jonelnek hívják, kereskedő és Ghilia faluban lakik. Gyalogszerrel jött be tegnapelőtt a városba, amikor négy falubeli ember, Hurnic Stava és társai megtámadták.

A vallomás után pár órával a szerencsetlen kereskedő kiszorult. Az ügye-

ség rendelőtere a ghiliai csendőrség azonnali kihallgatása Hurnic Stavat, aki nem tagadta a vádat és elmondta, hogy társaival együtt bosszúból támadták meg a kereskedőt, mert az egy fontos perben ellenük vallott. A gúli kocsikat letartóztatták.

A „Casa Națională” oradeai központjának kiállítása

Oradea, március 8.
A Manolescu tábornok vezetése alatt álló „Casa Națională” központja városunkban szőnyeg- és román szöttekiállítást rendezett a Bul. Regele Ferdinand 4. számú házban. A kiállított tárgyak az „Indrumari casnice” breavai (Prahovamegye) leányiskola tanulóinak készítményei. A kiállítás jövedelmét a szegénysorsú tanulók segélyezésére fordítják. A kiállítás március 11-ig tart és megtekinthető minden nap 9 és 21 óra között.

Március 20-ig nyitva tartanak az oradeai népkonyhák

Oradea, március 8.
Tegnap délelőtt mintegy száz munkanélküli vonult fel a városháza folyosójára és Mosoiu Tiberiu polgármester szobája előtt gyülekeztek. A munkanélküliek kívánsága az volt hogy a rendelkezésre álló pénzből fizessék ki előbb az elmaradt száz lejeseget.

Amint Mosoiu polgármester a munkanélküliek kívánságáról tudomást szerzett, nyomban intézkedett, hogy

a hozott 50 ezer leiből osszák ki a 100 lejes segélyeket.

a népkonyhákat pedig egyelőre március 20-ig tartásuk nyitva és csak akkor hosszabbítsák meg a nyitvatartást, ha ujaab összegek érkeznek.

Az elmaradt segélyek osztását ma, péntek délután 4 órakor kezdik meg a Strada Alexandri 3 szám alatt az állami munkaközvetítő helyiségében.

3 évi fegyházát kapott lilomtiprásért

Oradea, március 8.
Tegnap tárgyalta az ítélőtábla Fritea Iosif Janca-Mare községbeli vádlott bűnperek felelősségét. Fritea ellen az volt a vád, hogy a múlt év márciusában a incai tanító 6 és 8 éves kislányait becsalta egy istállóba és ott erőszakot követett el rajtuk. A törvényszék lilomtiprásért, sulyos testisértésért, és az egészségügyi törvények áthágása miatt vonta Fritea felelősségre és három évi fegyházzal sújtotta a bestialis embert. A tegnapi felelősségi tárgyaláson a tábla teljes egészében helybenhagyta a törvényszék által kiszabott büntetést és miután Fritea nem felelőssé vált, az jogerőssé vált.

APROHIRETESEK

Nyomdai tanuló négy középiskolával felvétetik, Cim a kiadóban. 461

Lapkihordót gyakorlott, bevezetett helyre fixfizetéssel felvesz a Frias Ujság. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Fertigolónok felvétetnek We-Ego cipőgyárban. 479

Ügyes, megbízható szobalányt keresek azonnalra, vagy 15-re, Róna, Str. Babes 2. (Strada General Berthelot mellékküccája). Jelentkezni 9-11-ig. 478

Jó bizonyítvánnyal mindenest keresek azonnalra Farkasné Str. Lazar Aurel 7.

LAKBÉRSZERZŐDESI blanketták kaphatók Pásztor-cégnél. Piata Mihai Viteazul 4

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA